

Brinken

Rapport for prøvegravning

J.nr. NÆM 2004:122

KUAS FOR 2003-2122-0700

Næstved Museum 2005

Brinken

Rapport for prøvegravning

J.nr. NÆM 2004:122; KUAS FOR 2003-2122-0700

o5.o4.o1; Hammer Sogn, Hammer Herred, Storstrøms Amt (tidl. Præstø)

Matr. 2g

Prøvegravning forud for udstykning. Spredt over næsten hele arealet fremkom forhistoriske anlæg (især gruber). Et område med parallelle rækker af kogestensgruber og et husgrundrids fra ældre jernalder blev udpeget til egentlig udgravning. De resterende områder blev frigivet til anlægsarbejde.

Resumé

Før end den 3. udstykningsetape omkring Brinken i Pederstrup By, Mogenstrup (Fladså Kommune) udførtes prøveundersøgelse af et 60.000 m² stort areal.

Området karakteriseres af en markant bakke i den vestlige del af området, mens resten af området kun er lettere kuperet dog undtaget et mindre vådområde vest for bakken.

Der blev trukket 31 grøfter over området, hvor der skal bygges, således at der blev taget højde for kommende grønne områder midt på arealet, der ikke skal bebygges. Grøfterne blev generelt udlagt med nord-syd. En stor del af grøfterne i den nordlige del af området indeholdt forhistoriske anlæg, området vest for bakken dog undtaget, mens sporene var mere sparsomme på de øvrige dele.

To områder trådte særligt frem, og blev efterfølgende udgravet under eget budget: I den nordlige del af undersøgelsesområdet fandtes et kogegrubefelt med fire rækker af kogestensgruber, op til syv i hver række (= NÆM 2004:122A Brinken I). Denne anlægstype skal dateres til den yngre bronzealder-ældre jernalder. Funktionen menes iflg. nyere forskning at skulle knyttes til den religiøse sfære. De andre anlæg som trådte frem er et mindre hus fra den ældre jernalder (=NÆM 2004:122B Brinken II). Dette hus har store ligheder med de to huse, som blev fundet i forbindelse med den tidligere udstykning af Brinken i 2001.

Undersøgelsens forhistorie

Forud for den 3. etape af udstykninger til boliger på matrikel 2g, Pederstrup By, Mogenstrup (Fladså Kommune lokalplan 1.B11.1) er der blevet foretaget en prøvegravning af Næstved Museum.

De to tidligere etaper er undersøgt i 1999 og 2001 (jf. rapporterne over de to undersøgelser NÆM 1995:122). Undersøgelsen fra 1999 var en mindre undersøgelse i det tidligere vådområde mod vest, mens der ved den større undersøgelse i 2001 fremkom to huse med tilhørende udhuse fra ældre jernalder samt fem grave, hvoraf en grav med sikkerhed kunne dateres til overgangen mellem yngre bronzealder og førromersk jernalder. Derudover blev der fundet store mængder af kogestensgruber.

Prøvegravningen 2004 blev udført i dagene 1.-20. december 2004 af stud. mag. Anne Rosenberg (Københavns Universitet) og betalt af Fladså Kommune. Ansvarlig var museumsinspektør Thomas Roland (Næstved Museum).

Topografi

Undersøgelsesområdet udgør ca. 60.000 m² markeres topografisk af en bakke beliggende i den vestlige del af området. Nedenfor bakken, mod vest, findes en gammel lavning. Området øst for bakken er ganske jævnt, dog med enkelte mindre forhøjninger i landskabet, især mod syd.

Undergrunden var i området yderst varierende med markante skift. Generelt var undergrunden gult-brungult sand, men brungult ler var også almindeligt forekommende. Især den vestlige del af område (hvor før nævnte bakke er placeret) er karakteriseret ved en meget sandet, endog gruset undergrund. Dette understøttes af, at der i grøft 7 blev fundet spor efter opfyldning af gammelt grustagningssted. Muldtykkelsen var ganske ensartet over hele området på en ca. 25-30 cm tykt. Det skal derudover bemærkes, at der generelt var et mere diffust afgrænset lag mellem muldlaget og undergrunden.

Målesystem

Alle grøfter er målt ind med GPS og kan ses på oversigtskortet som er 1:1 000. Her er alle anlæg markeret med anlægsnumre. Der findes således ikke lokalt målesystem for lokaliteten. For yderligere oplysninger om målepunkter og anlæg henvises til anlægslisten.

Metodik og Forløb

Der blev med rendegraver trukket 31 grøfter med ca. 20 meters mellemrum over hele området, bortset fra et areal midt på, der skulle lægges ud som grønt område, og derfor ikke blev berørt af byggemodningen. Det ikke prøvegravede areal midt på udstykningsområdet synes i øvrigt tidligere at have være afgravet, evt. i forbindelse med grustagning el.lign.

Anlæg

Den nedre, nordlige del af arealet (grøft 20-28) havde mange spor efter forhistorisk aktivitet, hovedsagelig i form af ukarakteristiske gruber. I den øvre (sydlige) del af feltet fandtes generelt færre anlæg ligesom den vestlige del af undersøgelsesområde viste sig stort set uden anlægspor.

Kun på to områder fremkom anlægspor, der nødvendiggjorde yderligere undersøgelser, nemlig et felt med kogegruberækker i nord og et husgrundrids i øst.

Kogegrubefeltet

Kogegrubefeltet i grøft 21 er mest interessant i lyset af, at det endnu et en lidet kendt anlægsform, hvis udbredelse og brug endnu ikke er klarlagt. Kogegrubefeltet blev ved prøveudgravningen frilagt til der fremstod fire rækker af kogestengruber med syv kogestensgruber i den første række (nordlige), fire i række 2 og 3 og to i den 4. række. I de to nærliggende undersøgelsesgrøfter (grøft 20 og 22) sås flere kogestensgruber, som viste helt klare relationer til de rækker af kogestengruber, som fandtes i grøft 21.

Kogegruberne blev efterfølgende undersøgt under eget budget, jf. NÆM 122-A
Brinken I.

Huset

I grøft 18 blev der fundet resterne efter et spinkelt treskibet-hus af ældre jernalders karakter. Huset havde en øst-vest orientering og en længde på 10 m, mens bredden var på 5 m. Af huset var der kun bevaret de fire sæt af tagbærende stolper (diameter mellem 29-37 cm). Huset minder med sin spinkle konstruktion om de tidligere fundne huse fra området umiddelbart nord for undersøgelsesområdet (jf. NÆM 195:122).

Området ved huset blev efterfølgende undersøgt under eget budget, jf. NÆM 122-B
Brinken II.

Sammenfatning

Der blev i alt registret 93 anlæg indenfor det ca. 60.000 m² store område. Især den nordøstlige del af området var rigt på anlæg, især koge- og affaldsgruber, men fund til datering af anlæggene var yderst fåtallig. En yderligere undersøgelse af disse anlæg synes ikke nødvendig.

To områder trådte markant frem, nemlig kogegrubefeltet fra yngre bronzealder/førromersk jernalder og huset fra ældre jernalder. Begge fund knytter sig på bedste vis til det tidligere udgravede område beliggende umiddelbart nord fra denne lokalitet. Her fandtes også huse af ældre jernalders karakter med samme størrelse og bredde. Ved tidligere undersøgelser er der fundet en stor mængde kogestensgruber, som desværre ikke blev undersøgt nærmere. Disse kogestensgruber kan med stor sandsynlighed have været ordnet i samme formationer, som de er blevet fundet under denne prøveundersøgelse.

Generelt kan det konkluderes, at der har været aktivitet i dette område især i perioden fra yngre bronzealder til og med den ældre jernalder, både af en hverdagsmæssig samt en rituel karakter.

Med den efterfølgende undersøgelse af de to aktivitetsområder (gruberækkerne og huset) anser Næstved Museum de arkæologiske undersøgelser på udstykningsområdet for afsluttet.

7. juli 2005

Anne Rosenberg
Næstved Museum

Anlægsliste

A	Anlægstype	Fyld	Grøft	Diameter	GPS
1	Stolpehul	Let heterogen, brungråt let humøst, let sandet ler	3	25 cm	AR 18
2	Grube	Heterogent, lyst brungråt let sandet ler m. trækulsnistre, jern og sten	3	164 cm	Ar 17
3	Grube	Heteroge., lyst gråbrunt sandet ler	3	74 cm	Ar 15
4	Stolpehul	Let heterogen, gråbrunt let humøst, let sandet ler	3	25	Ar 14
5	Grube, aflang	Heterogent, gulbrunt sandet ler m. trækulsnistre, små sten	3	120x60 cm	Ar 12
6	Grube	Let heterogent, brungråt, let humøst, let sandet ler m. trækulsnistre	8	1.8 m	Ar 37
7	Grube, aflang	Heterogent, brungråt, let humøst, sandet ler m. trækulsnistre (nb. kun 2 cm. dyb). Keramik i fyld	8	90x48 cm	Ar 36
8	Grube	Stærk heterogent, brungråt, let humøst, sandet ler. Keramik i fyld	8	4.65 m	Ar 35
9	Grube	Homogent, brungråt, let sandet ler fyldt med sten	8	2 m	Ar 34
10	Grube, evt. bund af koge- stensgrube	Mørkt brungråt let sandet ler stærkt opblandet m. under-grund og trækulsnistre	9	1.55 cm	Ar 45
11	Stolpehul, evt. bund af koge- stensgrube	Let heterogent, sortgråt, let humøst sand. Trækul ikke synligt. Stor sten ligger op til anlæg	10	45 cm	Ar 54
12	Kogestensgrube	Let heterogent, mørk brungråt let humøst, let sandet ler m. trækulsnistre	10	45 cm	Ar 53
13	Grube, aflang	Heterogent, lys gråbrunt let sandet ler	11	130x75 cm	Ar 77
14	Kogestensgrube	Sortbrunt let humøst, let sandet ler opblandet m. undergrund	11	75 cm	Ar 74
15	Stolpehul	Let heterogent, gråbrunt let humøst, sandet ler m. trækulspletter	11	65 cm	Ar 73
16	Stolpehul	Stærkt heterogent, sortbrunt let humøst, let leret sand m. trækulsnistre/-pletter	11	55 cm	Ar72
17	Stolpehul	Heterogent, mørk gulgråt let leret sand m. trækulsnistre	12	55 cm	Ar 64
18	Stolpehul	Heterogent, gråbrunt let leret sand m. trækulsnistre	12	52 cm	Ar 61
19	Kogestensgrube	Heterogent, mørk brungråt, let	13	50 cm	Ar 93

20	Grube	humøst, let sandet ler m. trækulsnistre Stærk heterogent, brungråt, let humøst, let sandet ler m. keramik (rødbændt)	14	3.7 m	Ar 132- 133
21	Grube	Heterogent, lys brungråt, let humøst, let sandet ler	16	85 cm	Ar 166
22	Grube	Heterogent, lys brungråt, let humøst, let sandet ler	16	70x100 cm	Ar 165
23	Grube	Heterogent, lys brungråt, let humøst, let sandet ler m. mange sten	16	1 m	Ar 164
24	Grube, aflang	Heterogent, sortbrunt, let humøst, let sandet ler	16	50x102 cm	Ar 162
25	Stolpehul	Undergrund spættet m. sortbrunt let humøst, let sandet ler (ligger 30 cm højere oppe end A24)	16	65 cm	Ar 161
26	Grube, aflang	Stærkt heterogent, mørkt brungråt let sandet ler	16	70x28 cm	Ar 159
27	Grube	Heterogent, brungråt let sandet ler m. mange sten	16	85 cm	Ar 156
28	Grube	Heterogent, brungråt let sandet ler m. mange sten	16	1.4 m	Ar 155
29	Grube	Let heterogent, gråbrunt let humøst, sandet ler m. få trækulsnistre	17	70 cm	Ar 169
30	Stolpehul	Let heterogent, gråbrunt let humøst, sandet ler m. få trækulsnistre	17	45 cm	Ar 170
31	Kogestensgrube	Gråsort let humøst, sandet ler m. trækul og ildskørnede sten	17	75 cm	Ar 171
32	Dræn, fundament?	Mørkt brungråt let humøst, let sandet ler med mange sten	18	10-15 m	Ar 177- 178
33	Grube, aflang	Stærkt heterogent, gråbrunt-brungråt let sandet ler	19	110 cm	Ar 188
34	Kogestensgrube	Heterogent, brunsort, let humøst, let sandet ler, kun få sten	20	1.2 m	Ar 191
35	Kogestensgrube	Heterogent, brunsort, let humøst, let sandet ler, sten i overflade	20	?	Ar 193
36	Kogestensgrube	Heterogent, brunsort, let humøst, let sandet ler, sten i overflade	20	?	Ar 194
37	Kogestensgrube	Sort, trækulsholdigt let humøst, let sandet ler med ildskørnede sten	21	185x97 cm	Ar 200
38	Kogestensgrube	Sort, trækulsholdigt let humøst, let sandet ler med ildskørnede sten	21	175x129 cm	Ar 201
39	Kogestensgrube	Sort, trækulsholdigt let humøst, let sandet ler med ildskørnede sten	21	189x110 cm	Ar 202
40	Kogestensgrube	Sort, trækulsholdigt let humøst, let	21	170x100 m	Ar 203

41	Kogestensgrube	sandet ler med ildskørnede sten Sort, trækulsholdigt let humøst, let sandet ler med ildskørn. sten	21	155x86 cm	Ar 204
42	Kogestensgrube	Sort, trækulsholdigt let humøst, let sandet ler med ildskørn. sten	21	168x95 cm	Ar 205
43	Kogestensgrube	Sort, trækulsholdigt let humøst, let sandet ler med ildskørnede sten	21	180x78 cm	Ar 206
44	Kogestensgrube	Sort, trækulsholdigt let humøst, let sandet ler med ildskørnede sten	21	95 cm	Ar 207
45	Kogestensgrube	Heterogent, lysere gråbrunt let humøst, let sandet ler m. trækulsnistre	21	90x65 cm	Ar 208
46	Kogestensgrube	Heterogent, lysere gråbrunt let humøst, let sandet ler m. få trækulsnistre	21	83x68 cm	Ar 209
47	Kogestensgrube	Heterogent, lysere gråbrunt let humøst, let sandet ler m. få trækulsnistre	21	95x84 cm	Ar 210
48	Kogestensgrube	Let heterogent, brungråt, let humøst, let sandet ler, få trækulsnistre	21	65 cm	Ar 211
49	Kogestensgrube	Heterogent, lysere gråbrunt let humøst, let sandet ler m. få trækulsnistre	21	97x76 cm	Ar 212
50	Kogestensgrube	Heterogent, lysere gråbrunt let humøst, let sandet ler m. få trækulsnistre	21	85x69 cm	Ar 213
51	Kogestensgrube	Heterogent, lysere gråbrunt let humøst, let sandet ler m. få trækulsnistre	21	126x123 cm	Ar 214
52	Kogestensgrube	Let heterogent, brungråt, let humøst, let sandet ler, få trækulsnistre	21	115 cm	Ar 215
53	Kogestensgrube	Heterogent, lysere gråbrunt let humøst, let sandet ler m. trækulsnistre	21	104x58	Ar 216
54	Kogestensgrube	Sort, trækulsholdigt let humøst, let sandet ler med ildskørnede sten – dog stærkt opblandet m. undergrund (bund)	21	100 cm	Ar 219
55	Kogestensgrube	Sort, trækulsholdigt let humøst, let sandet ler med ildskørn. sten	22	80 cm	Ar 240
56	Kogestensgrube	Sort, trækulsholdigt let humøst, let sandet ler med ildskørn. sten	22	75 cm	Ar 241
57	Kogestensgrube	Sort, trækulsholdigt let humøst, let sandet ler med ildskørnede sten	22	135 cm	Ar 243
58	Kogestensgrube	Heterogent, mørkt brungråt, let humøst, sandet ler m. trækul (bund)	22	60 cm	Ar 246

59	Grube, aflang	Let heterogent, brungråt let leret sand	24	140x60 cm	Ar 252
60	Grube	Brungråt sandet ler spættet med undergrund, fyldt med sten	25	96 cm	Ar 255
61	Grube	Heterogent, gråbrunt sandet ler m. få sten	25	90x66 cm	Ar 256
62	Stolpehul	Stærk heterogent, gråbrunt let humøst, let sandet ler m. mørkfarvning af trækul	25	60 cm	Ar 259
63	Kogestensgrube	Mørk, heterogent, gråbrunt let humøst, let sandet ler m. trækulsnistre og sten	25	95 cm	Ar 260
64	Stolpehul	Stærk heterogent, gråbrunt let humøst, let sandet ler m. trækulsnistre	25	55 cm	Ar 262
65	Grube	Heterogent, gråbrunt let humøst, let sandet ler	26	65 cm	Ar 266
66	Grube	Sortbrunt, let humøst, let sandet ler spættet med gråbrunt fyld	26	123x70 cm	Ar 267
67	Kogestensgrube	Heterogent, mørkt gråbrunt let humøst, let sandet ler m. trækulsnistre og sten	26	98 cm	Ar 270
68	Kogestensgrube?	Heterogent, gråbrunt let humøst, let sandet ler m. sten	26	90 cm	Ar 271
69	Kogestensgrube	Heterogent, sortbrunt let humøst, let sandet ler	26	70 cm	Ar 272
70	Udsmidslag	Heterogent, brunsort let sandet ler m. mange store sten	26	13 m	Ar 274
71	Stolpehul	Brungråt let humøst, let sandet ler spættet m. undergrund	27	42 cm	Ar 278
72	Stolpehul	Brungråt let humøst, let sandet ler spættet m. undergrund	27	52 cm	Ar 279
73	Stolpehul	Heterogent, brungråt let humøst, let sandet ler m. pletter af undergrund og trækulsnistre	27	45 cm	Ar 281
74	Grube	Heterogent, lys brungråt let humøst, let sandet ler m. trækulsnistre	27	70 cm	Ar 283
75	Grube	Heterogent, gråbrunt let humøst, let sandet ler m. sten	27	60x80 cm	Ar 284
76	Grube, aflang	Heterogent, mørk gråbrunt let humøst, let sandet ler	28b	90x50 cm	Ar 290
77	Stolpehul/hus	Heterogent, lys brungråt let humøst, let sandet ler	29	29 cm	Ar 292
78	Stolpehul/hus	Heterogent, lys brungråt let humøst, let sandet ler	29	31 cm	Ar 293
79	Stolpehul/hus	Heterogent, lys brungråt let humøst,	29	35 cm	Ar 294

		let sandet ler			
80	Stolpehul/hus	Heterogent, lys brungråt let humøst, let sandet ler	29	41 cm	Ar 295
81	Stolpehul/hus	Heterogent, lys brungråt let humøst, let sandet ler	29	30 cm	Ar 296
82	Stolpehul/hus	Heterogent, lys brungråt let humøst, let sandet ler, opløjet	29	37 cm	Ar 297
83	Stolpehul/hus	Heterogent, lys brungråt let humøst, let sandet ler	29	28 cm	Ar 289
84	Stolpehul/hus	Heterogent, lys brungråt let humøst, let sandet ler, opløjet	29	30 cm	Ar 299
85	Stolpehul	Heterogent, lys brungråt let humøst, let sandet ler, evt. vægstolpe i hus I	29	24 cm	Ar 300
86	Grube	Heterogent, gråbrunt, let humøst let sandet m. kera. og brændt ler	30	180x94 cm	Ar 310
87	Stolpehul	Heterogent, brungråt let humøst, let sandet ler	31	26 cm	Ar 311
88	Grube	Heterogent, lyst brungråt let sandet ler	31	116 cm	Ar 312
89	Grube, aflang	Heterogent, gråbrunt-gulbrunt sandet ler m. trækulsnistre og sten	31	153x68 cm	Ar 313
90	Kogestensgrube	Mørk, gråbrunt let humøst, let sandet ler m. trækulsn. og sten	31	110 cm	Ar 314
91	Grube, aflang	Heterogent, gulbrunt let sandet ler m. områder af brungråt fyld	31	4x1.5 m	Ar 315
92	Kogestensgrube	Mørk, gråbrunt let humøst, let sandet ler m. trækulsnistre og sten	31	115 cm	Ar 317
93	Stolpehul, hus?	Heterogent, gråbrunt let humøst, let sandet ler m. trækulsnistre	31	54x40 cm	Ar 316
94	Stolpehul, hus?	Heterogent, gråbrunt let humøst, let sandet ler m. trækulsnistre	31	42x29 cm	Ar 318
95	Kogestensgrube	Mørk, gråbrunt let humøst, let sandet ler m. trækulsnistre og sten	31	110 cm	Ar 319
96	Grube, aflang	Heterogent, gråbrunt let humøst, let sandet ler	31	85x44 cm	Ar 320

Grøftliste

Grøft 1:
GPS: Ar 2 + 3
Ingen anlæg - opfyld

Grøft 2:
GPS: Ar 4 + 5
Ingen anlæg

Grøft 3:
GPS: Ar 10 + 11
Få anlæg, men forhistoriske?

Grøft 4:
GPS: Ar 6 + 7
Ingen anlæg

Grøft 5:
GPS: Ar 8 + 9
Ingen anlæg

Grøft 6:
GPS: Ar 20 + 21
Ingen anlæg

Grøft 7:
GPS: Ar 29 + 30
Ingen anlæg – opfyldt fra grusgravning

Grøft 8:
GPS: Ar 31 + 32
Gruber

Grøft 9:
GPS: Ar 43 + 44
Bund af kogestensgrube

Grøft 10:
GPS: Ar 49 + 50
2 kogestensgruber

Grøft 11:
GPS: Ar 67 + 68
Stolpehuller og kogestensgrube

Grøft 12:
GPS: Ar 59 + 60
Enkelt stolpehul

Grøft 13:
GPS: Ar 118 + 119
Enkelte anlæg – mange stenspor (22). Meget stenfyldt

Grøft 14:
GPS: Ar 120 + 121 + 122
Stor grube med keramik

Grøft 15:
GPS: Ar 140 + 151
Kun stenspor

Grøft 16:
GPS: Ar 167 + 152
Flere anlæg, primært gruber

Grøft 17:
GPS: Ar 168 + 174
Stolpehul, grube og kogestensgrube

Grøft 18:
GPS: Ar 175 + 185
Fundamentsgrøft/dræn

Grøft 19:
GPS: Ar 189 + 186
Grube

Grøft 20:
GPS: Ar 190 + 199
3 kogestensgruber

Grøft 21:
GPS: Ar 229-238
17 kogestensgruber, fordelt på 4 rækker

Grøft 22:

**Beretning for prøvegravningen på Brinken, Mogenstrup
NÆM 2004:122**

GPS: Ar 239 + 248
4 kogestensgruber

Grøft 23:
GPS: Ar 250 + 249
Ingen anlæg

Grøft 24:
GPS: Ar 251 + 253
En grube

Grøft 25:
GPS: Ar 254 + 263
Stolpehuller og en kogestensgrube

Grøft 26:
GPS: Ar 264 + 276
Stolpehuller og 3 kogestensgruber

Grøft 27:
GPS: Ar 277 + 285
Stolpehuller og kogestensgruber

Grøft 28 a
GPS: Ar 286 + 287
Ingen anlæg

Grøft 28 b
GPS: Ar 288 +291
Grube

Grøft 29:
GPS: Ar 302-309
Hus I, samt mulig vægstolpe

Grøft 30:
GPS: Ar 321 - 330
Stolpehuller, gruber og 3 kogestensgruber

Bemærkning

Alle gps-målinger af grøfterne (undtagen grøft 21, 29 og 30) er angivet fra nord mod syd.
Grøfterne 21, 29 og 30 har flere mål pga. div. udvidelser.

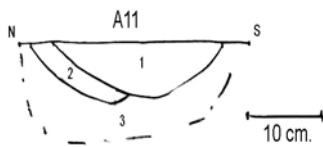
Fundliste

x1: Stjert fra stjertpote
Hankefragment fra stjertpote fra historisk tid.
Fundet i muldlaget i grøft 21.

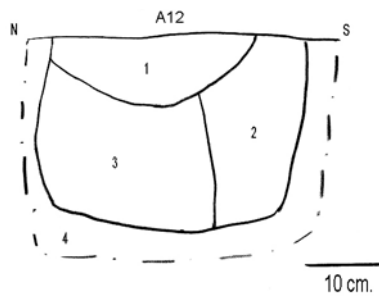
x2: Hankefragment
Fragment af båndformet hank af middelalder/historisk karakter, dvs. rødbrændt med spor efter glasur.
Løsfund.

x3: Sideskår
Et ukarakteristisk sideskår af oldtidskarakter.
Fundet i grube i A8 (grøft 8)

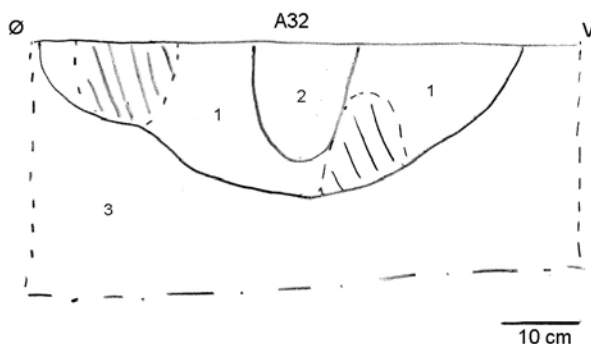
Tegninger

1. Mørk brungråt let leret humøst sand opblandet med ugr.
2. Brungråt, næsten homogent, let leret sand
3. Brungult ugr. sand

1. Brungråt sandet ler opblandet med øvre flydelag og lag 3.
Flere dyregange
2. Gråsort, heterogent let sandet ler
3. Mørkt brungråt let sandet ler med få pletter af ugr.
4. Brungult - lys brungult ugr. sand

1. Mørk brungråt, let heterogent let humøst ler med mange store sten
  2. Gråbrunt, heterogent let humøst sandet ler med flere sten
  3. Gulgråt ugr. ler
- NB: Flere steder i overfladen er farven næsten brunsort med mange store sten øverst